

Republika Hrvatska
Općinski sud u Rijeci
Stalna služba u Opatiji
Maršala Tita 4
51410 Opatija

Poslovni broj P-2311/2019-29

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

I

R J E Š E N J E

Općinski sud u Rijeci, Stalna služba u Opatiji, po sutkinji Ani Župić, kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužitelja Danijele Hajdin, Marčelji, Mavri 34c, OIB: 14120003239, zastupana po punomoćniku Maji Kuvač, odvjetnici iz Rijeke, protiv tuženika Privredna banka Zagreb d.d. Zagreb, Radnička cesta 50, OIB: 02535697732, kojeg zastupaju punomoćnici odvjetnici u Odvjetničkom društvu Leko i partneri d.o.o. Zagreb, nakon održane javne glavne rasprave, zaključene 13. travnja 2026. u prisutnosti tužitelja i njegove punomoćnice te zamjenice punomoćnika tuženika Marte Jakotić, odvjetnice iz Opatije, po objavi od 26. svibnja 2026.

p r e s u d i o j e

I. „Utvrđuje se ništetnom odredba čl. 4.1. Ugovora o kreditu broj 9012667524 sklopljenog između tužiteljice u svojstvu korisnika kredita i tuženika kao davatelja kredita dana 26.06.2007. potvrđenog kod javnog bilježnika Miroslava Banića iz Rijeke dana 28.06.2007. pod brojem OU-8446/2007, OV-8447/2007, OV-8448/2007 u dijelu koji sadržava utvrđenje da je kamatna stopa promjenjiva jednostranom odlukom banke, a koji dio glasi:

„...koja je promjenjiva sukladno odluci Banke o kreditiranju građana...”

„Visinu kamatne stope Banka može promijeniti i sukladno broju grupa proizvoda, te urednosti poslovanja Korisnika kredita, i to na dan 01.01. (slovima: prvisiječnja) a primjenjuje se za razdoblje od 01.01. (slovima: prvisiječnja) do 30.6. (slovima: tridesetoglipnja) tekuće godine, i na dan 01.07. (slovima: prvog srpnja) a primjenjuje se za razdoblje od 01.07 (slovima: prvogsrpnja) do 31.12. (slo-vima: tridesetprvogprosina) tekuće godine, s time da kamatna stopa iz toč. 4.1. ne može biti viša od važeće kamatne stope propisane odlukom Banke o kreditiranju građana za stambene kredite bez umanjenja kamatne stope sukladno broju grupa proizvoda i urednosti poslovanja Korisnika kredita u trenutku promjene.”, kao i sve izmjene ugovorne odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi i načinu izračuna iste donesene

jednostranom odlukom tuženika nakon sklapanja ugovora o kreditu, te predmetne odredbe ne proizvode pravne učinke između stranaka,

dok se odbija tužbeni zahtjev radi utvrđenja da je nišetna odredba sadržana u čl. 4.1. Ugovora o kreditu broj 9012667524 u preostalom dijelu koji glasi:

"Kamata na kredit

Na kredit u otplati korisnik kredita obvezuje se platiti Banci kamatu po godišnjoj kamatnoj stopi"....", a koja na dan sklapanja ovog Ugovora iznosi 4,35% (slovima: četiri cijelih tridesetpet posto) godišnje."

II. Utvrđuju se nišetnima odredbe sadržane u čl. 4. st. 3, čl. 5. st. 2, čl. 6. st. 2, i čl. 7. st. 2 Ugovora o kreditu broj 9012667524 sklopljenog između tužiteljice u svojstvu korisnika kredita i tuženika kao davatelja kredita dana 26.06.2007. potvrđenog kod javnog bilježnika Miroslava Banića iz Rijeke dana 28.06.2007. pod brojem OU-8446/2007, OV-8447/2007, OV-8448/2007 u dijelu u kojem je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a koje odredbe glase:

"Čl. 4. st. 3 – Kamata na kredit

Kamata se obračunava u CHF (mjesečno, dekurzivnom proporcionalnom metodom), a naplaćuje se u kunama po srednjem tečaju za CHF tečajne liste Banke važeće na dan plaćanja kamate, sadržana je u anuitetima i dospijeva na naplatu zajedno s njima.

Čl. 5. st. 2. – Interkalarna kamata

Kamata iz prethodnog stavka obračunava se u CHF, a naplaćuje u kunama po srednjem tečaju za CHF tečajne liste Banke važeće na dan plaćanja kamate.

Čl. 6. st. 2. – Kamata na zakašnjela plaćanja

Kamata iz prethodnog stavka obračunava se u CHF, a naplaćuje u kunama po srednjem tečaju za CHF tečajne liste Banke važeće na dan plaćanja kamate.

Čl. 7. st. 2. – Otplata kredita

Kredit u iznosu 107.460,00 CHF (stosedamtisućačetristošezdeset CHF) i kamata iz t. 4 ovog Ugovora otplaćuju se u 240 (slovima: dvjestočetdeset) jednakih mjesečnih anuiteta, plativo u kunskoj protu-vrijednosti po srednjem tečaju za CHF tečajne liste Banke važeće na dan plaćanja prema otplatnoj tablici koja je sastavni dio ovog Ugovora."te predmetne odredbe ne proizvode pravne učinke između stranaka,

dok se odbija tužbeni zahtjev radi utvrđenja da je nišetna odredba sadržana u čl. 1. Ugovora o kreditu broj 9012667524 koja glasi

"Čl. 1. – Iznos kredita

Banka se obvezuje Korisniku kredita staviti na raspolaganje iznos u kunama koji odgovara protuvrijednosti od 107.460,00 CHF (stosedamtisućačetristošezdeset CHF) po srednjem tečaju za CHF tečajne liste Banke važeće na dan korištenja kredita."

III. Nalaže se tuženiku da tužiteljici isplati iznos od 17.708,88 eura sa zateznim kamatama tekućim od 1. listopada 2015. do 31. prosinca 2022. po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima

izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, od 1. siječnja 2023. do 29. prosinca 2023. po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotnih poena, a od 30. prosinca 2023. do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, u roku od 15 dana, dok se odbija tužbeni zahtjev tužiteljice radi isplate iznosa od 8.530,23 eura.

V. Nalaže se tuženiku tužitelju naknaditi parnični trošak u iznosu 5.203,28 eura zajedno sa zateznom kamatom tekućom od dana donošenja presude odnosno od 26. svibnja 2026. do isplate po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, sve u roku od 15 dana.

r i j e š i o j e

I. Dopušta se preinaka tužbe povišenjem tužbenog zahtjeva radi isplate, učinjena u podnesku od 17. listopada 2025.

Obrazloženje

1. Tužiteljica u tužbi navodi da je s tuženikom dana 26. 6. 2007. godine sklopila Ugovor o kreditu broj 9012667524 s namjerom kupnje stambenog objekta, s valutnom klauzulom u iznosu od 107.460,00 CHF u kunsjoj protuvrijednosti obračunato po srednjem tečaju banke na dan korištenja kredita. Predmetnim ugovorom u članku 4. st. 1 ugovorena je visina kamatne stope od 4,35% godišnje. Istom ugovornom odredbom određeno je da je kamatna stopa promjenjiva, u skladu s odredbom Banke o kreditiranju građana. Predmetnim je Ugovorom nadalje utvrđeno da je iznos kredita kunska protuvrijednost od 107.460,00 CHF, dakle ugovorena je tzv. valutna klauzula pri čemu je glavnica kredita vezana uz valutu CHF (švicarski franak). Pritom, tužiteljica se u ovoj parnici pozvala na pravna utvrđenja iz presuda kojima su prihvaćeni zahtjevi iz tužbe za zaštitu kolektivnih interesa i prava i to presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-7129/2013 od 13. lipnja 2014. i presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj PŽ-6632/2017-10 od 14. lipnja 2018. Nadalje navodi da obzirom da se o odredbi č. 4 predmetnog Ugovora kojom je ugovorena promjenjiva kamatna stopa i kojom je tuženik bio ovlašten povećati ugovoreni anuitet za slučaj izmjene redovne kamatne stope sukladno vlastitoj jednostranoj odluci nije pojedinačno raspravljalo i pregovaralo, dok Ugovor ne sadrži niti referentnu stopu koja se primjenjuje na početnu kamatnu stopu, odnosno nije precizno predviđen način utvrđivanja promjene kamatne stope, to je gore opisana ugovorna odredba o promjenjivoj kamatnoj stopi nerazumljiva, te ja kao takva nepoštena i ništetna temeljem odredbe čl. 55. i čl. 296 Zakona o obveznim odnosima. U gornjem se kontekstu ukazuje kako je problematika ugovaranja kamatne stope u konkretnom slučaju dvojbeno utoliko što stranke nisu ugovorile zakoniti način promjene kamatne stope na način da svaka promjena bude određiva u smislu Zakona o obveznim odnosima. Naime korisnik kredita mora biti u mogućnosti da može

izračunati svoju obvezu, ista ne smije biti promjenjiva odlukom banke koja nije utemeljena na egzaktnim podacima, te ti podaci moraju biti jasni i korisniku kredita koji mora znati u kojim vremenskim okvirima i na koji način se obveza mijenja. Budući da je obveza koju čini plaćanje kamate ugovorena tako da se kamata mijenja samovoljno odlukom banke, u nepoznatim i neugovorenim vremenskim razdobljima, takva obveza je neodređena i neodrediva. Dana 2.12.2015. godine tužiteljica je s tuženikom zaključila Dodatak Ugovora o kreditu broj 9012667524 kojim je sukladno odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 102/2015) provedena konverzija kredita u kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR. Tužiteljica drži da predmetnom konverzijom nisu konvalidirane ništetne odredbe predmetnog ugovora. Činjenica da su stranke sklopile Dodatak ugovora o kreditu temeljem odredbi Zakona, te da je provedena konverzija CHF kredita u kredit uz valutnu klauzulu EUR, ne znači da je time tužitelj kao potrošač izgubio pravo za utvrđenje da su pojedine odredbe Ugovora o kreditu ništetne, kao i pravo na povrat preplaćenih iznosa. Uostalom navedeno je sukladno pravu Europske unije i presudama suda Europske unije, posebice presudom C.118/17 od 14. ožujka 2019. godine slučaj Dunai. Tužiteljica od tuženika potražuje sve iznose preplaćene temeljem ništetne odredbe o jednostrano promjenjivoj, a radi se o iznosu od 44.288,51 kn. Tuženik je ujedno povrijedio interese i prava tužitelja kao potrošača i korisnika kredita zaključujući s istim ugovor o kreditu u kojem je koristio ništetnu i nepoštenu ugovornu odredbu na način da je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja predmetnog ugovora nije kao trgovac u cijelosti informirao tužitelja o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjana odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, a tijekom pregovora i u svezi zaključenja predmetnog ugovora o kreditu, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovorenih strana. Tužitelji posebno ističu da mu je u vrijeme pred zaključenje predmetnog ugovora o kreditu od strane tuženika sugerirano, ili bolje rečeno nametnuto ugovaranje kredita sa valutnom klauzulom vezano za švicarski franak, obrazlažući to stabilnijim tečajem, nižom kamatnom stopom u odnosu na euro, tadašnjom poslovnim politikom banke koja je za odobravanje kredita sa valutnom klauzulom u eurima određivala znatno strože uvjete kreditiranja koje većina primatelja kredita nije u to vrijeme mogla ispuniti. Tužitelj smatra da je uzimajući u obzir kretanje tečaja valute CHF prethodno odobrenju predmetnog ugovora o kreditu tuženiku moglo i moralo biti poznato kako se pro futuro očekivalo jačanje predmetne valute u odnosu na HRK. Tuženik je svakako raspolagao potrebnim procjenama rizika uoči plasmana kreditnih partija u valuti CHF i logično je da je procijenjeno kako ta valuta neće slabjeti u odnosu na HRK, te da može samo ojačati. U opisanom se ogleda neravnopravnost sudionika predmetnog obveznog odnosa utoliko što tužitelj nije raspolagao i nije mogao raspolagati bilo kakvim stručnim analizama u tom smislu. Plasman predmetnog kredita ukazuje se stoga nepoštenim i tuženik je u startu raspolagao realnim procjenama da je jedina strana u riziku isključivo dužnik. Radi predmetnog nepoštenog ugovaranja valutne klauzule opisanog da je tužiteljici u razdoblju otplate kredita neosnovano naplaćen ukupan iznos od 70.418,75 kuna. Također je tuženik pogrešno obračunao nedospjelu glavicu prilikom konverzije na način da je primijenio tečaj CHF (švicarski franak) na dan konverzije što je nezakonito jer se primjena takvog tečaja temelji na ništetnoj odredbi o valutnoj klauzuli. Tuženik je morao izračunati iznos nedospjele glavnice prema tečaju CHF na dan isplate kredita (koji je bio jedini poznat) te po toj osnovi tužiteljica ima pravo pretražiti novčani iznos u visini od 22.711,52 kn. Budući da je kredit u cijelosti otplaćen zaključno s 3.5.2016. tužiteljica navedeni novčani iznos odnosno isplatu istog iznosa potražuje ovom tužbom sve uvećano za

pripadajuću zateznu kamatu od dana otplate kredita do dana isplate. Slijedom svega navedenog, tužiteljica predlaže da sud donese presudu kojom će utvrditi ništetnost odredaba i dijelova odredaba Ugovora o kreditu broj sklopljenog između tužitelja i tuženika, koje se odnose na valutnu klauzulu i kamatnu stopu promjenjivu u skladu s odlukom banke, te kojom će naložiti tuženiku da tužitelju s osnove plaćene razlike u kamatama isplati ukupan iznos od 44.288,51 kn (odnosno u valuti euro 5.878,10 eura), a s osnove valutne klauzule isplati ukupan iznos od 70.418,75 kuna (odnosno u valuti euro 9.346,17 eura) te razlike glavnice 22.711,52 kuna (odnosno u valuti euro 3.014,34 eura) sve s pripadajućom zakonskom zateznom kamatom, uz naknadu parničnog troška.

2. Tuženik u odgovoru na tužbu i podnescima u bitnom navodi da smatra da je ugovor o kreditu u cijelosti prestao sklapanjem Dodatka ugovoru o kreditu. Stoga da tužitelj na temelju tog ugovora, jer ga više nema, ne može osnovano potraživati bilo što od tuženika, a ni tuženik od tužitelja uključujući ono što je možebitno stečenog bez pravne osnove jer su sva plaćanja obuhvaćena novim ugovorom o kreditu. Ukazuje da je izvršena konverzija kredita upravo sa svrhom i na način da se u obračunu uključe sva plaćanja od početka trajanja kredita i to plaćanja preračunata kao daje kredit početno bio u EUR što da uključuje i kamate. Drugim riječima, početni kredit u CHF da je prestao postojati u potpunosti nakon što je konvertirani u EUR pada po kreditu u CHF ne može biti više nikakvog potraživanja niti iz zahtjeva. Konverzija da je izvršena slijedom odredbi Zakona, tuženik da je obračunavao kredite od početka njihovog trajanja kao da se radilo o kreditima u EUR i priznao te uračunao sve uplate korisnika kredita u kunama pa budući da je prihvatom konverzije i potpisom Dodatka ugovora na strani tužitelja prestalo bilo kakvo potraživanje tužitelja po ugovoru u CHF te da je konverzija izvršena u skladu s odredbama Zakona to da tužitelj prema tuženiku više nema i ne može imati bilo kakvih potraživanja zbog čega da je njegov tužbeni zahtjev neosnovan. Nadalje, tuženik smatra da na strani tužitelja više ne postoji niti pravni interes za podizanje tužbe kao što je konkretna jer da takav pravni interes tužitelja postoji amo ako i dok postoji povreda koju je potrebno otkloniti tako da tuženik smatra da upravo u trenutku donošenja odluke suda mora postojati povreda kolektivnih interesa potrošača koju je potrebno otkloniti što da konkretno nije slučaj. Kako povrede u trenutku podizanja tužbe (više) nema, odluka suda da ne može biti usmjerena u cilju utvrđenja i otklanjanje povrede koje nema zbog čega da se tužba tužitelja ukazuju u cijelosti promašenom budući da postupanje tuženika (koje da tužitelj neosnovano i nepravilno smatra protupravnim) više niti ne postoji, odnosno istoga da nikada i nije bilo. Osim toga tuženik smatra da ugovorne odredbe iz Ugovora o kreditu sklopljenog između stranaka nisu istovjetne sadržaju onih o kojima se je sudilo u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača pa budući da nema objektivnog identiteta ugovornih odredbi o kojoj je suđeno u postupku zaštite kolektivnih interesa potrošača i ugovornih odredbi u Ugovoru o sklopljenom između stranaka u konkretnom slučaju to da se tužitelj ne može osnovano pozivati ni na sadržaj presuda Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske donesenim u kolektivnom sporu radi zaštite prava i interesa potrošača. Isto tako tuženik nadalje ističe da je Ugovorom o kreditu među strankama ugovorena valutna klauzula dopuštena ugovorena odredba sukladno odredbi čl. 22 ZOO-a. Ugovaranjem valutne klauzule ugovorne strane da nisu u nejednakom položaju budući da valutna klauzula djeluje isto prema svim sudionicima. Naime, smisao zakonske odredbe članka 22. ZOO-a da je da kroz cijelo vrijeme svog postojanja novčana tražbina bude zaštićena valutnom klauzulom, koja prestaje djelovati tek kada dužnik ispuni svoju obvezu, odnosno, sve obzirom na ugovoreni

način plaćanja uz primjenu zakonom predviđene i dopuštene valutne klauzule, da se primjenjuje načelo monetarnog nominalizma propisanog odredbom članka 21. ZOO-a. Zbog navedenog tuženik smatra kako za opstojnost i primjenu uvale postoji zakonska osnova budući da se radi o zakonom izričito dopušteno klauzuli. Nadalje, s obzirom na regulatorne propise HNB-a, gotovo da se radi o uvjetovanosti kada je riječ o poslovanju banaka budući da su rezerve u stranoj valuti propisanim obavezni načini zaštite od rizika u realnim uvjetima gdje hrvatski štediše/potrošači najveći dio štednje drže u stranoj valuti. Tuženik nadalje naglašava da iz odredbi Ugovora o kreditu proizlazi da je tužitelj bio upoznat s mogućim promjenama iznosa anuiteta u kunama nastalog uslijed stečaja ugovorenih valuta te da ga je banka informirala o posljedicama i svim eventualnim rizicima promjene tečaja s zbog čega tužitelj zahtjev za isplatu tužitelja istaknutog u ovoj pravnoj stvari drži neosnovanim smatrajući da tužitelji stoga istoga temelji na promašenoj premisi da li je tečaj trebao ostati fiksiran kroz cijelo promatrano razdoblje slijedom čega tužitelj u konačnosti predlaže da se tužitelj odbije sa tužbenim zahtjevom. Tuženik navodi da je ugovor o kreditu solemniziran od strane javnog bilježnika pa stoga postoji neoboriva pretpostavka da je tužitelj bio upoznat sa svakom od točaka ugovora. Tuženik navodi i da je valjana i među strankama ugovorena odredba o načinu promjene kamatne stope. Odredba o načinu promjene kamatne stope da je dopuštena. Naime i odredba čl. 26. st.1. ZOO-a da dopušta i predviđa mogućnost ugovaranja promjenjive kamatne stope jasno daje do znanja kako ugovaranje promjenjive kamatne stope nije i ne može biti „protivno prisilnim propisima i moralu društva“, dakle ne može biti ništetno. Štoviše, odredba čl. 26. st. 3. ZOO predviđa i mogućnost da stopa ugovorene kamate ne bude određena, u kojem se slučaju primjenjuje zakonsko, a ne ugovorno rješenje. Dakle, prema odredbi čl. 26. st. 3. ZOO-a očito je kako za valjanost ugovora stopa kamate uopće ne mora biti ugovorena jer sam zakon sadrži rješenje za takav slučaj. Osim toga, tužitelj da je izričito pristao na klauzulu o promjeni kamatne stope, a koje se promjene nisu događale jednostrano i proizvoljno, već primjenom točno određenih kriterija predviđenih metodologijom tuženika, pri čemu je tuženik kod svake promjene kamatne stope uredno tužitelju slao o tome obavijest i pripadajući otplatni plan. Napokon, neosnovanost zahtjeva za utvrđenjem ništetnosti odredbe ugovora o kreditu o promjeni kamatne stope proizlazi i iz činjenice da je tužitelj izričito pristao na klauzulu o promjeni kamatne stope, a koje promjene se nisu događale jednostrano i proizvoljno, već primjenom točno određenih kriterija predviđenih metodologijom tuženika, pri čemu tuženik kod svake promjene kamatne stope uredno tužitelju slao o tome obavijest i pripadajući otplatni plan. Također nije moguće proglasiti ništetnim postojeći kriterij za promjenu kamatne stope bez uvođenja novog kriterija u ugovor o kreditu (koji je uostalom i uveden po sili zakona- izmjenama i dopunama ZPK iz 2013.) jer bi se time negirala činjenica da su stranke odabrale sklapanje ugovora baš takvog sadržaja te bi se vraćanjem kamatne stope na prvotno ugovorenu, ugovor pretvorio u ugovor o kreditu s fiksnom kamatnom stopom, što nije bila volja ugovornih strana, a čime bi se izazvala povreda načela jednake vrijednosti činidaba. Tuženik ukazuje na Opće uvjete poslovanja koji su bili na snazi od 1. studenog 2004. do 14. srpnja 2009., koji da su uređivali poslovanje banaka, sukladno Zakonu o bankama i Zakonu o kreditnim institucijama. Zakon o kreditnim institucijama (dalje: ZOKI) da propisuje da je tuženik dužan opće uvjete poslovanja, koji sadržavaju informacije o uvjetima pružanja usluga, učiniti dostupnima potrošačima, na hrvatskom jeziku i na pogodnom mjestu u poslovnim prostorijama u kojima se pružaju usluge potrošačima. Zaključno, tuženik ističe kako: - iz svih relevantnih zakona koji uređuju poslovanje banaka kao i Zakona zaštiti potrošača, Zakona o potrošačkom kreditiranju, Zakona o obveznim odnosima,

Direktive EU 2008/48 koja dopušta ugovorene varijabilne kamate u potrošačkim kreditima, Direktive 93/13 te dosadašnje sudske prakse Vrhovnog suda jasno proizlazi da je ugovaranje promjenjive kamatne stope dopušteno pa je očito kako sama promjenjiva kamata nije niti ne može biti ništetna, a posebno ne može biti ništetan cijeli ugovor o kreditu; - konkretne kamatne stope koje su bile u primjeni u konkretnom ugovoru, određene su na temelju ugovorne ovlasti čiji je smisao prilagodba kamatne stope uvjetima na tržištu, pa se ne može smatrati da kamatna stopa nije određiva; - nijedna od primijenjenih kamatnih stopa ne prelazi zakonom najvišu dopuštenu stopu ugovorne kamate; - u konkretnom slučaju ugovorna volja stranaka je ugovaranje upravo promjenjive a ne fiksne kamatne stope i ugovaranje kredita s valutnom klauzulom; - valutna klauzula je dopuštena, te da je sklapanjem Dodatka ugovoru o kreditu izvršena konverzija tj. kreditni odnos između stranka je izmijenjen pa tužitelj nema osnovu za bilo kakav zahtjev za isplatu buduću je početni kredit u CHF prestao postojati u potpunosti nakon što je konvertiran te iz razloga što je tužitelju u predmetni iznos preplate utvrđen s osnove preračunatog tečaja, pridruženog preplati s osnove iznosa preplaćenih kamata uračunat prilikom konverzije. Završno, tuženik ističe i prigovor zastare. Predlaže odbiti tužbu i tužbeni zahtjev te potražuje parnični trošak.

3. Po provedenom financijskom vještačenju tužitelj je specificirao kondemnatori tužbeni zahtjev te potražuje isplatu iznosa kako je to navedeno u izreci presude. Dakle, kako je zahtjev radi isplate ukupno povišen u odnosu na prvotno postavljeni radi se o preinaci tužbe, a sud je istu dopustio iako je izjavljena nakon zaključenja prethodnog postupka i unatoč protivljenju tuženika, jer tužitelj prije provedenog vještačenja nije niti mogao znati točan iznos preplata. Sud smatra i da je dopuštanje preinake svrsishodno za konačno rješenje odnosa među strankama jer se o preinačenoj tužbi može donijeti odluka na temelju svih dokaza koji su provedeni u ovom postupku (članak 190. stavci 1. do 4. ZPP-a). Uz navedeno, ističe se kako je na sastanku predsjednika Građanskih odjela županijskih sudova i Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske održanom 26. studenoga 2021. usvojen zaključak da je u predmetima korisnika kredita u švicarskim francima dopuštena preinaka tužbe nakon provedenog dokaza financijskim vještačenjem.

4. Dakle, predmet ovog postupka jest zahtjev tužitelja radi utvrđenja ništetnosti odredbe Ugovora o kreditu od 26. lipnja 2007. koje se odnose na valutnu klauzulu i kamatnu stopu promjenjivu po odluci kreditora, kao i zahtjev radi isplate na ime ništetne valutne klauzule i ništetne promjene kamatne stope u iznosu od navedenom u izreci presude. Pritom, tužitelj se u ovoj parnici pozvao na pravna utvrđenja iz presuda kojima su prihvaćeni zahtjevi iz tužbe za zaštitu kolektivnih interesa i prava i to presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-7129/2013 od 13. lipnja 2014. i presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj PŽ-6632/2017-10 od 14. lipnja 2018.

5. Budući da je tuženik prigovorio da tužitelj uslijed zaključenja dodatka ugovoru o kreditu na temelju Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditu ("Narodne novine", broj 102/15 - u daljnjem tekstu: ZIDZOPK) nema pravni interes tražiti utvrđenje ništetnosti Ugovora o kreditu i isplatu kao posljedicu ništetnosti odredbi tog ugovora, a nedostatak pravnog interesa predstavlja procesnu zapreku za daljnje raspravljanje, valjalo je najprije odlučiti o tom pitanju. U tom se smislu ističe kako sama činjenica da su stranke sklopile dodatak ugovoru o kreditu na temelju ZIDZOPK ne znači da je tužitelj izgubio pravni interes za utvrđenjem da su pojedine odredbe

ugovora o kreditu ništetne. To stoga što tužitelj ističe da ugovaranjem tog dodatka nije ispunjeno njegovo potraživanje i postavlja kondemnatorni zahtjev za isplatom. Osim toga, ništetnost nastupa po samom zakonu i nastaje od samog trenutka sklapanja pravnog posla pri čemu ništetan ugovor ne postaje valjan ni kad uzrok ništetnosti naknadno nestane (članak 326. stavak 1. ZOO), osim u izuzetnim uvjetima koje propisuje članak 326. stavak 2. ZOO-a, a koji u predmetnom slučaju nisu ispunjeni (da je zabrana manjeg značaja i da je ugovor u cijelosti ispunjen). Tužitelj stoga ima pravni interes i može tražiti utvrđenje ništetnosti pojedinih ugovornih odredbi kako bi na temelju toga ostvario eventualna prava za koja smatra da mu pripadaju (tako i Vrhovni sud Republike Hrvatske u odluci Rev 2868/2018-2 od 12. veljače 2019).

6. Sud je proveo dokaz uvidom u Ugovor o kreditu 9012667524 od 26. lipnja 2007., pregled uplata po kreditu, plan otplate, knjigovodstvenu karticu, Dodatak Ugovoru o kreditu broj 9012667524 od 2. prosinca 2015., Izračun konverzije kredita s valutnom klauzulom u CHF u kredit s valutnom klauzulom u EUR, saslušan je tužitelj te je provedeno vještačenje po vještaku financijske struke Tomislavu Prpiću. Tuženik je odustao od dokaza saslušanjem svjedoka – osobnog bankara i javnog bilježnika koji je solemnizirao Ugovor o kreditu.

7. Budući da se tužitelj u ovoj parnici pozvao na pravna utvrđenja iz presuda kojima su prihvaćeni zahtjevi iz tužbe za zaštitu kolektivnih interesa i prava najprije se ističe da je u postupku pred Trgovačkim sudom u Zagrebu pod poslovnim brojem P-1401/2012 presudom od 4. srpnja 2013., koja je potvrđena presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, poslovni broj PŽ-7129/2013 od 13. lipnja 2014. pravomoćno utvrđeno da je tuženik u razdoblju od 10. rujna 2003. pa do 31. prosinca 2008. povrijedio kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita, zaključujući ugovore o kreditima, koristeći u istima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe u ugovorima o potrošačkom kreditiranju – ugovorima o kreditima, na način da je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja obveze po ugovorima o kreditu promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom tužene i drugim internim aktima banke, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja ugovora tužena kao trgovac i korisnici kreditnih usluga, kao potrošači, nisu pojedinačno pregovarali i ugovorom utvrdili egzaktnu parametre i metode izračuna tih parametara koji utječu na odluku tužene banke o promjeni stope ugovorne kamate, a što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana utemeljenoj na jednostranom povećanju kamatnih stopa, a sve na štetu potrošača, čime je tuženik postupio suprotno tada važećim Zakonima o zaštiti potrošača (NN 96/03) u razdoblju od 10. rujna 2003. pa do 6. kolovoza 2007., a nadalje protivno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača (NN 79/07, 125/07, 75/09, 79/09, 89/09, 133/09 te suprotno odredbama).

8. Isto tako, Vrhovni sud Republike Hrvatske je u kolektivnom sporu koji se je vodio radi zaštite prava i interesa potrošača korisnika kredita u CHF pod posl.br. Rev-2221/2018 presudom od 3. rujna 2019. odlučivao je o reviziji sedam banaka među kojima je bila i tužena izjavljene protiv presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske posl.br. PŽ-6632/2017 od 14. lipnja 2018. a kojom je potvrđena presuda Trgovačkog suda u Zagrebu posl.br. P-1402/2012 od 4. srpnja 2013. u toč. 1., 2., 3., 4., 5., 6. i 7. izreke kojim je utvrđeno da su banke među kojima je i tužena u određeno navedenim razdobljima povrijedile kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita sklapanjem ugovora o kreditu koristeći u njima nepoštene i ništetne ugovorne odredbe ugovaranjem valute uz koju je vezana glavnica švicarski franak, sve suprotno

odredbama čl. 81., čl. 82. i čl. 90. Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine", broj 96/03 - dalje: ZZP/03) u razdoblju do 6. kolovoza 2007., a od 7. kolovoza 2007. do 31. prosinca 2008. suprotno odredbama čl. 96. i čl. 97. Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine", broj 79/07, 125/07, 75/09, 79/09, 89/09 i 133/09- dalje: ZZP), se odbijaju kao neosnovane. Vrhovni sud je u potpunosti prihvatio razloge iz drugostupanjske presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske PŽ-6632/17 od 14. lipnja 2018. U presudi Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, a koje shvaćanje prihvaća i Vrhovni sud Republike Hrvatske utvrđeno je da su tužene banke među kojima je i ovdje tuženik u razdoblju od 1. travnja 2004. do 31. prosinca 2008. povrijedila kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita sklapanjem ugovora o kreditu koristeći u njima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe tako da je u ugovorima o potrošačkom kreditiranju-ugovorima o kreditu ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a da prije sklapanja i u vrijeme sklapanja tih ugovora nisu kao trgovci potrošače u cijelosti informirali o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti a tijekom pregovora i u vezi sklapanja tih ugovora o kreditu što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih stranaka čime su banke postupile suprotno odredbama čl. 81., čl. 82. i čl. 90. tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača (NN-96/03) u razdoblju do 6.08.2007. da od 7.08.2007. do 31.12.2008. suprotno odredbama čl. 96. i čl. 97. Zakona o zaštiti potrošača (NN 79/07 i dr.).

9. Što se tiče pravnih učinaka presude donesene po kolektivnoj tužbi treba reći da je člankom 502. c ZPP-a navedeno da se fizičke i pravne osobe mogu u posebnim parnicama za naknadu štete ili isplatu pozvati na pravno utvrđenje iz postupaka po kolektivnoj tužbi. S tim u svezi na tužitelju je teret dokaza samo glede činjenica koje moraju biti ispunjene u spornom razdoblju da bi se na tako utvrđeno činjenično stanje mogla primijeniti odluka suda po kolektivnoj tužbi. Drugim riječima, tužitelj, da bi se pozvao na pravne učinke presude iz postupka po kolektivnoj tužbi mora dokazati da je njegov konkretan slučaj obuhvaćen ostvarenom kolektivnom zaštitom, što znači da tužitelj mora dokazati činjenicu sklapanja kredita s kamatnom stopom kao promjenljivom u skladu s jednostranom odlukom banke i drugim internim aktima banke u spornom razdoblju i da se radi o ugovoru o kreditu s ugovorenim ništetnom odredbom o valutnoj klauzuli u valuti CHF također u spornom razdoblju (radi se o vremenskom periodu koji je za svaku od osam banaka konkretno određen presudama Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske). U ovoj parnici to je utvrđeno na temelju priloženog Ugovora o kreditu.

10. S druge strane, na tuženiku je teret dokaza o tome da dokaže da sadržaj Ugovora ne odgovara sadržaju ugovora o kreditu koji su zaključeni u razdoblju od 10. rujna 2003. godine pa do 31. prosinca 2008. godine, odnosno da u konkretnom slučaju postoje okolnosti koje isključuju primjenu učinaka zaštite iz kolektivnog spora te da je tuženik tužitelju u predugovornoj fazi pružio sve potrebne informacije za donošenje informirane odluke o sklapanju ponuđenog ugovora koji sadrži predmetne ugovorne odredbe, pa da je tužitelj mogao donijeti informiranu odluku hoće li ugovor s tim odredbama sklopiti ili neće.

11. Ocjenjujući provedene dokaze u tom smislu u bitnom je utvrđeno:

- da su stranke, i to tužitelj, kao korisnik kredita i tuženik, kao davatelj kredita, 26. lipnja 2006. zaključili Ugovor o kreditu na iznos od 107.460,00 CHF u

protuvrijednosti kuna po srednjem tečaju banke za CHF na dan korištenja kredita;

- da je kao kredit odobren kao namjenski – za kupnju stambenog objekta
- da je među strankama ugovorena valutna klauzula te je ugovoreno da se kredit otplaćuje u jednakim mjesečnim anuitetima u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju tuženika za CHF, važećem na dan plaćanja;
- da je navedenim Ugovorom ugovorena redovna kamatna stopa po promjenjivoj stopi koja je u vrijeme sklapanja ugovora o kreditu iznosila 4,35%;
- da Ugovor o kreditu ne sadrži odredbu u kojoj bi bili navedeni parametri od kojih ovisi promjena stope ugovorne kamate, odnosno parametri na temelju kojih se stopa početno ugovorne kamate može promijeniti ili temeljem kojih bi promjenjivost bila barem određiva niti Ugovor o kreditu sadrži precizno određene i navedene tržišne uvjete koji utječu na promjenu prvotne ugovorene kamatne stope od 4,35%;
- da je tuženik tijekom otplate jednostrano mijenjao kamatnu stopu te je u razdoblju od 1. kolovoza 2007. do 1. siječnja 2014. primjenjivao kamatnu stopu višu od početno ugovorene (od 5,15% do 6,10% godišnje), sve dok Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (Narodne novine 143/2013) nije regulirana kamatna stopa na stambene kredite s valutnom klauzulom CHF,
- da su stranke zaključile i Dodatak Ugovoru o kreditu (dalje: Aneks Ugovoru) na temelju ZIDZOPK, kojim su odredbe iz osnovnog Ugovora o kreditu izmijenile u pogledu valutne obveze, kamatne stope i iznosa preostale neotplaćene glavnice kredita te je postignut sporazum o korištenju preplate, a tužitelju je prije zaključenja Aneksa Ugovoru dostavljen izračun konverzije kredita zajedno s prijedlogom izmijenjenog ugovora o kreditu, a tužitelj je nedvojbeno potpisao suglasnost da se konverzija kredita u CHF provede u skladu s dostavljenim izračunom konverzije.

12. Tužiteljica je iskazala da su joj sredstva bila potrebna za rješavanje stambenog pitanja, nekretnina koja je kupljena sredstvima kredita koristila se isključivo za privatne potrebe. Imala je namjeru uzeti kunski kredit ili kredit s valutnom klauzulom u eurima no u banci su joj sugerirali da je ovaj povoljniji i sigurniji jer da je CHF sigurna valuta. U banci joj je rečeno da su rizici kod ovakvog kredita isti kao i kod kunskog kredita, odnosno da rizika nema. Nije bilo govora o tome da Hrvatska narodna banka ne štiti tečaj kune u odnosu na CHF. Ni na koji način nije upozorena da može doći do ovakvog porasta anuiteta, a anuitet je porastao s prvotnih 2.900,00 kuna na 4.200,00 kuna. Nije joj objašnjeno niti na temelju kojih parametara će se mijenjati kamatna stopa. Prije potpisivanja je Ugovor pročitala ali iz sadržaja Ugovora nije mogla zaključiti da može doći do ovakvog porasta anuiteta. Da je znala da može doći do ovakvih promjena, nikad ne bi zaključila ovakav ugovor o kreditu. S obzirom na ovaj porast je zaključila Anex ugovora. Prilikom zaključenja Anexa ugovora nije se odrekla nikakvog prava na obeštećenje. I Ugovor i Anex su bili unaprijed sastavljeni od strane banke. Nije bilo mogućnosti pregovora o pojedinim odredbama. U banci joj je rečeno da je ovaj ugovor najpovoljniji i samo zato je pristala na zaključenje takvog ugovora. Razumjela je da zaključuje ugovor s valutnom klauzulom i promjenjivom kamatnom stopom, međutim u banci joj je rečeno da ne može doći do velikog porasta anuiteta jer je švicarski franak stabilna valuta, a da se kamata neće puno mijenjati, odnosno da može doći samo do minimalnog porasta kamate. To su bila pojašnjenja koja su joj dana u banci, a kod javnog bilježnika joj nije bilo ništa pojašnjavano. Nije rečeno da ne može doći do

promjene tečaja. Zna gdje se može provjeriti stanje tečaja. Dobivala je obavijesti o promjeni kamatne stope. Nije se obraćala banci jer nije mislila da je moguće pregovarati o kamatnoj stopi.

13. Sud je iskaz tužitelja u cijelosti prihvatio kao istinit jer je bio logičan, uvjerljiv i sukladan ispravama u spisu. Naime, niti jedna isprava priložena u spis ne govori o tome da bi tužitelj prije zaključenja ugovora bio upozoren na specifične rizike kredita s valutnom klauzulom u CHF te da bi bio upoznat s parametrima na temelju kojih će se mijenjati kamatna stopa (o kojima će nastavno biti više riječi), a iz samog sadržaja ugovora vidljivo je da se radi o tipskom ugovoru, čiji je sadržaj bio pripremljen od strane tuženika i kojeg je tužitelj mogao prihvatiti ili odbiti. Treba reći da je tužitelj u spis dostavio Informaciju o načinu promjene kamatnih stopa po kreditima građana promjenjivih temeljem odluka nadležnih tijela Banke, no iz te isprave nije vidljivo da li se primjenjivala u razdoblju u kojem je ugovoren predmetni Ugovor o kreditu niti je li bila uručena tužitelju, a niti su po ocjeni ovog suda u istoj potrošačima na jasan i razumljiv način razjašnjeni parametri promjene kamatne stope.

14. Na temelju izvedenih dokaza nije utvrđeno da se na konkretan Ugovor o kreditu ne primjenjuju učinci zaštite iz kolektivnog spora.

15. Naime, u vrijeme sklapanja predmetnog Ugovora o kreditu bio je na snazi Zakon o zaštiti potrošača ("Narodne novine" broj 96/03., dalje ZZP/03) koji je regulirao pitanje nepoštenih odredbi u trgovačkim ugovorima kao lex specialis u odnosu na odredbe Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" broj 35/05., dalje ZOO) kojim je to pitanje bilo regulirano na razini općeg propisa. Međutim obzirom na utuženo razdoblje u konkretnom slučaju mjerodavne su i odredbe Zakona o zaštiti potrošača iz 2007. ("Narodne novine" broj 79/07. i 125/07., dalje: ZZP/07). Odredbom čl. 84. ZZP/03 i čl. 99. ZZP/07 propisano je da nije dopušteno ocjenjivati jesu li ugovorne odredbe o predmetu ugovora i cijeni poštene, ako su te odredbe jasne, lako razumljive i uočljive.

16. Iz sadržaja predmetnog Ugovora o kreditu sklopljenog među strankama proizlazi da su odredbe Ugovora koje se odnose na valutnu klauzulu i promjenjivu kamatnu stopu bile vidno istaknute, odnosno da su te ugovorne odredbe bile lako uočljive. Isto tako proizlazi i da je u navedenim odredbama bilo jasno naznačeno da se iznos glavnice kredita vezuje uz tečaj švicarskog franka i da je redovna kamatna stopa promjenjiva sukladno Odluci banke iz čega proizlazi da su bile jasne. Međutim tijekom postupka nije utvrđeno da se o tim odredbama pojedinačno pregovaralo, niti da je tužitelj kao potrošač u cijelosti jasno i transparentno bio informiran o svim rizicima koje prate ugovorenu valutu CHF ili pak da su tužitelju jasno objašnjeni kriteriji o kojima ovisi promjena tečaja i kamatne stope, a što u konačnosti nije navedeno niti u ugovoru.

17. Naime prosječnom potrošaču u Republici Hrvatskoj, kakav je i tužitelj, u vrijeme sklapanja predmetnog ugovora nije bilo poznato da je uz valutnu klauzulu u švicarskim francima vezan rizik „valute utočišta“ koji ne postoji kod valutne klauzule u eurima što znači da banka nije na transparentan način informirala potrošače da je rizik intervalutarnih promjena u valutnoj klauzuli vezanoj za CHF neusporedivo veći u odnosu na isti takav rizik u valutnoj klauzuli vezanoj za valutu euro, a što je svakako bitno za donošenje odluke o sklapanju ugovora koji sadrži sporne odredbe. Zbog toga prosječnom potrošaču odredba kojom se glavnica veže za valutnu klauzulu CHF nije bila razumljiva.

18. Isto tako, niti odredba kojom je ugovorena promjenjivost kamatne stope sukladno Odluci banke o kreditiranju ne sadrži nikakve određene, transparentne, jasne i lako razumljive kriterije za promjenu kamatne stope, pa tužitelj kao potrošač, na temelju sadržaja te odredbe nije mogao u vrijeme sklapanja ugovora procijeniti bilo kakve ekonomske posljedice takve ugovorne odredbe. Ovo iz razloga jer odredba ne sadrži niti jedan kriterij temeljem kojeg bi i takva osnova mogla procijeniti i predvidjeti elemente o kojima ovisi visina njegove obveze u pogledu kamate jer za to ugovor ne sadrži niti jedan formulirani i određeni kriterij pa je takva ugovorna odredba protivna savjesnosti i poštenju. Na temelju takve odredbe tužitelj kao potrošač u vrijeme sklapanja ugovora nije mogao procijeniti ekonomsko značenje posljedica koje za nju proizlaze iz takve ugovorne odredbe.

19. Stoga su navedene odredbe suprotne načelu savjesnosti i poštenja jer su banke kao savjesni gospodarstvenici i stručne osobe trebali sami, prema temeljnom načelu savjesnosti i poštenja voditi računa i o interesima druge strane te tužitelja kao potrošača informirati o svim rizicima koje sklapanjem predloženog ugovora prihvaća ili te iste informacije uklopiti u ugovor kako bi tužitelj kao potrošač mogao razumjeti što mu donosi sporna zaštitna klauzula i o tome donijeti informiranu odluku. Navedeno uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima o obvezama ugovornih strana na štetu potrošača koja je k tome i značajna jer je neizvjestan iznos glavnice kredita i cijene kredita (iznos redovne kamate), kojeg potrošač kao dužnik ima obvezu vratiti banci i a čime su promjenjivi i neizvjesni bitni elementi ugovora.

20. Slijedom navedenog, a kako predmetne odredbe uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama tužitelja kao korisnika kredita i potrošača kao jedne ugovorne strane u odnosu na tuženika kao banku i trgovca kao drugu ugovornu stranu, a što je suprotno temeljnim načelima obveznog prava, odnosno načelu ravnopravnosti sudionika u obveznim odnosima, načelu suradnje, te načelu zabrane zlouporabe prava, to su iste ništetne.

21. Valja istaknuti da nedvojbeno nije zakonom zabranjeno ugovarati valutnu klauzulu i promjenjivu kamatnu stopu, međutim ne na način kako je to tuženik u konkretnom slučaju učinio, odnosno bez da je tužitelja informirao o mogućim rizicima.

22. Također i u predmetima C-609/19 i u spojenim predmetima C-776/19 do C-782/19 Suda EU tumačen je zahtjev transparentnosti ugovorne odredbe o tečajnom riziku, te je naglašeno da pružanje brojnih informacija potrošaču ne ispunjava zahtjev transparentnosti ako se te informacije temelje ne pretpostavci da će tečaj ostati stabilan tijekom cijelog trajanja ugovora, a posebno ako potrošač nije upozoren na gospodarski kontekst koji može imati posljedice na promjenu deviznog tečaja. Ponovljena je i presumpcija da je netransparentna ugovorna odredba ujedno i nepoštena jer je trgovac koji nije poštovao zahtjev transparentnosti na potrošača prebacio neproporcionalan rizik da sam snosi trošak dugoročnog kretanja tečaja.

23. Isto tako valja istaknuti da je predmetni Ugovor o kreditu nedvojbeno solemniziran od strane javnog bilježnika. Pri tom je sukladno odredbi čl. 57. i čl. 58. Zakona o javnom bilježništvu ("Narodne novine" broj 78/93., 29/94., 16/07., 75/09.) uloga javnog bilježnika u postupku solemnizacije ugovora, ocijeniti ako je to moguće, jesu li ugovorne stranke ovlaštene i sposobne poduzeti i sklopiti taj pravni posao,

objasniti im smisao tog posla i uvjeriti se o postojanju njihove prave volje za sklapanje tog pravnog posla. Međutim javni bilježnik pri solemnizaciji ugovora o kreditu nije mogao potrošaču objasniti parametre promjene kamatne stope ili rizike fluktuacije tečaja švicarskog franka koji nisu bili navedeni u ugovoru o kreditu kojeg je solemnizirao, niti je imao takve zakonske ovlasti prema mjerodavnom zakonodavnom okviru, pa to što je Ugovor o kreditu potvrđen ne utječe na ocjenu poštenosti spornih ugovornih odredbi.

24. Isto tako kogentnom odredbom članka 327. ZOO-a izričito je propisano da na ništetnost sud pazi po službenoj dužnosti i da se na nju može pozivati svaka zainteresirana osoba, dok je odredbom članka 328. ZOO-a propisano da se pravo na isticanje ništetnosti ne gasi.

25. Međutim, unatoč tome što je utvrđena djelomična ništetnost odredbi Ugovora o kreditu koje se tiču valutne klauzule i kamatne stope promjenjive po odluci banke, primjenom članka 87. ZZP/03 i članka 105. stavak 1. ZOO-a, predmetni ugovor može opstati i bez ništetnih odredaba prema kojima se redovne kamatne stope mijenjanju sukladno Odluci o kamatnim stopama tuženika i prema kojima se obveze tužitelja obračunavaju po srednjem tečaju banke za CHF na dan plaćanja. Budući da su prema odredbi članka 1021. ZOO-a bitni sastojci ugovora o kreditu obveza davanja određenog novčanog iznosa i obveza vraćanja iskorištenog iznosa novca uz obvezu plaćanja ugovorenih kamata, u vrijeme i na način kako je utvrđeno ugovorom, eventualna ništetnost odredaba u dijelu u kojem je ugovoren zaštitna klauzula i način na koji se mijenja kamatna stopa, s obzirom da to nisu bitni elementi ugovora o kreditu i ugovor može opstati bez njih, ne povlači ni ništetnost cjelovitih odredaba o glavnom predmetu i cijeni, a još manje ništetnost cijelog ugovora. Konačno, odredbama članka 87. ZZP/03 i članka 102. ZZP/07 izričito je propisano da ništetnost pojedine odredbe ugovora ne povlači ništetnost i samog ugovora ako on može opstati bez ništetne odredbe, a odredba o glavnom predmetu i cijeni može opstati i bez zaštitne klauzule i bez određivanja na koji se način mijenja kamatna stopa. Nastavno se ukazuje i na stajalište Vrhovnog suda Republike Hrvatske zauzeto u odluci Rev-259/2022 od 9. listopada 2024. koje glasi: "Dakle, u dosadašnjem suočavanju s pitanjem zbog kojeg je podnesena revizija statistički je u praksi sudova dominantno shvaćanje da je u ovakvim slučajevima moguć opstanak ugovora bez ništetnih odredaba. U praksi Vrhovnog suda Republike Hrvatske takav odgovor je bezizniman. Promjena ustaljenog pravnog shvaćanja na kojem je već utemeljen veliki broj sudskih odluka, dakle, drukčije tumačenje ili primjena istih pravnih normi čijom primjenom je već odlučeno u velikom broju slučajeva, dovodi se u pitanje jednaka primjena zakona i ravnopravnost svih u njegovoj primjeni, naročito kada su u nastanku ustaljene prakse sudjelovali najviši sudovi u Republici Hrvatskoj. Zbog toga bi takva promjena, bez naročito opravdanih razloga (kojih u ovom slučaju nema) dovela do ustavnopravno problematične destabilizacije sudske prakse u području u kojem se odlučuje o pravima i interesima izuzetno velikog broja sudionika. Dakle, odgovarajući na pitanje zbog kojeg je podnesena revizija ovaj revizijski sud zbog svega izloženog zaključuje da ugovor o kreditu sklopljen između kreditne institucije i potrošača, kada sud utvrdi da su odredbe o promjenjivosti kamatne stope i valutne klauzule nepoštene i ništetne, može opstati na temelju odredaba čl. 324. st. 1. i 2. ZOO, te da zapreke za to ne postoje niti u ZZP.", a jednaki pravni stav zauzet je i u kasnijim odlukama Vrhovnog suda Republike Hrvatske Rev-820/2023 od 23. travnja 2024. i VSRH Rev-274/2024 od 22. siječnja 2025. godine.

26. U tom smislu ističe se da ništetni dio odredaba Ugovora o kreditu koje se tiču valutne klauzule i kamatne stope promjenjive po odluci banke ima se načelno smatrati kao da nikada nije postojao tako da ne može imati učinak u odnosu na potrošača, s posljedicom uspostave pravne i činjenične situacije u kojoj bi se potrošač nalazio kada navedena odredba ne bi postojala. S obzirom na to da su stranke predmetnog ugovora načelno iskazale suglasnu volju da se na predmetni ugovor primjenjuje promjenjiva kamatna stopa, a u trenutku sklapanja ugovora je iznosila 4,35%, na ugovorni odnos se primjenjuje odredba o kamati po stopi u visini od 4,35%, sve dotle dok se na zakonom propisani način nije nadomjestio dio ugovorne odredbe koji je utvrđen ništetnim. Isto vrijedi i za tečaj, koji u vrijeme isplate kredita iznosio 1 CHF=4,429595 HRK, odnosno to je visina tečaja koja je tužitelju u vrijeme ugovaranja bila poznata, odnosno navedena u otplatnom planu koji mu je uručen te na koji je pristao.

27. Vještak je u svom nalazu i mišljenju naveo kako je tužitelj na ime preplaćene kamate do konverzije više uplatio 5.770,69 eura, a na ime preplaćenog tečaja 10.331,25 eura. Zatezne kamate na ime preplaćene kamate i tečaja do konverzije iznose ukupno 7.088,99 eura (Tablica 11.). Tužitelju je u konverziji priznata preplata u iznosu od 8.530,23 eura. Pod pretpostavkom da je tijekom cijelog razdoblja otplate kredita tečaj CHF bio jednak tečaju na dan isplate kredita, tužitelj je, na ime tečajnih razlika do konverzije manje uplatio 9,23 eura, a negativna razlika kamata iznosi 1.204,10 eura. Nedovoljno umanjena glavnica u provedenoj konverziji (razlika glavnice) na dan 30. rujna 2015. iznosi 3.048,18 eura. Dakle, tuženik je za navedeni iznos manje umanjio glavicu prilikom konverzije u odnosu na zatečenu glavicu po početnom tečaju. Tuženik je proveo konverziju tužiteljevog kredita iz CHF u EUR na dan 30.09.2015, sukladno odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (N.N. 102/15), te je na taj način matematički izjednačio tužitelja sa jednakim kreditom podignutim sa valutnom klauzulom EUR. U obzir su uzete sve uplate tužitelja, pa tako i oni iznose koji su ovdje iskazani kao njegova preplata po kamati i valuti u odnosu na ništetnost promjene kamate i valutne klauzule CHF, ali samo ako se gleda kao usporedba sa kreditom podignutim sa valutnom klauzulom EUR, ali ne i sa CHF kreditom sa ništetnim odredbama o promjeni kamate i valutnom klauzulom.

28. Citirani nalaz i mišljenje sud je prihvatio jer cijeni da je isti dan objektivno i u skladu sa pravilima struke, te je vještak jasno, argumentirano i provjerljivo otklonio sve tuženikove primjedbe te obrazložio kojom je metodologijom došao do svojih zaključaka.

29. Prema članku 296. stavak 1. i 3. i članku 323. st. 1. i 2. ZOO-a u slučaju ništetnosti ugovora svaka ugovorna strana dužna je vratiti sve ono što je primila na temelju takva ugovora, te je ugovaratelj koji je kriv za sklapanje takvog ugovora, odgovoran svom suugovaratelju za štetu koju trpi zbog ništetnosti ugovora ako ovaj nije znao ili prema okolnostima nije morao znati za postojanje uzroka ništetnosti. Tužitelju je plaćanjem anuiteta obračunatog na dan plaćanja prema tečaju CHF tuženika te prema kamatnoj stopi višoj od početno ugovorene tijekom utuženog razdoblja nastala šteta, a tuženik je stekao nepripadnu korist na temelju tih ništetnih odredbi koju je primjenom pravila o stjecanju bez osnove iz članka 1111. ZOO dužan vratiti tužitelju, zajedno sa zateznom kamatom od dana stjecanja u skladu s odredbom čl. 1115. ZOO-a, a datumi stjecanja razvidni su iz nalaza i mišljenja vještaka.

30. Iako je vještak utvrdio tzv. negativne razlike tuženik koji je koristio ugovornu odredbu u kojoj je kao zaštitna klauzula ugovorena valutna klauzula kojom je glavnica vezana za švicarski franak te je pritom propustio prije i u vrijeme zaključivanja ugovora informirati potrošače o općem riziku vezanom uz svaku valutnu klauzulu, kao i ništetnu odredbu o jednostrano promjenjivoj kamatnoj stopi, ne može tražiti isplatu koristi primjenom instituta stjecanjem bez osnove. Dakle, onaj tko je znao ili morao znati da drugome nešto daje bez osnove nesavjestan je i nema pravo na povrat danog (odluke poslovni broj Rev 580/07 od 29. kolovoza 2007. i poslovni broj Rev 2624/15 od 23. siječnja 2019.).

31. Pritom, prigovor zastare nije osnovan. Naime u konkretnom slučaju je ništetnost ustanovljena u postupku kolektivne zaštite potrošača te zastarni rok počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ništetnost u postupku kolektivne zaštite potrošača (pravno shvaćanje sa sjednice Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 31. siječnja 2022.). Navedeno znači da je podnošenjem kolektivne tužbe Trgovačkom sudu u Zagrebu u predmetu pod posl. br. P- 1401/2012 za zaštitu kolektivnih prava (tijekom 2012.) prekinut tijek zastare u smislu odredbe čl. 241. ZOO-a, dok je pravomoćnim okončanjem tog spora zastara počela teći ispočetka, s time da se vrijeme prije prekida ne uračunava u tijek zastare u smislu odredbe čl. 245. ZOO-a. Presuda Trgovačkog suda u Zagrebu pod posl. br. P-1401/2012 iz postupka kolektivne zaštite interesa potrošača, a kojom je utvrđena nepoštenost odredbi koje se odnose na valutnu klauzulu CHF, postala je pravomoćna donošenjem odluke pod posl. br. PŽ-6632/2017 od 14. lipnja 2018., a u dijelu kojim je utvrđena nepoštenost odredbi o redovnoj kamatnoj stopi koja je tijekom postojanja obveze po ugovorima o kreditu promjenjiva u skladu s jednostrano odlukom banke donošenjem odluke pod posl. br. PŽ-7129/2013 od 13. lipnja 2014. Slijedom navedenog, a kako predmetno potraživanje zastarijeva u općem zastarnom roku od 5 godine u smislu odredbe čl. 225. ZOO-a, te kako od 13. lipnja 2014. odnosno od 14. lipnja 2018. do utuženja 11. lipnja 2019. (list 1 spisa), nije protekao rok od 5 godina, to je prigovor zastare neosnovan.

32. Isto vrijedi i za preinačeni dio, budući da su pretpostavke za tu dispoziciju nastupile neovisno od utjecaja tužitelja. Kao što je navedeno, na sastanku predsjednika Građanskih odjela županijskih sudova i Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske održanom 26. studenoga 2021. usvojen je zaključak da je u predmetima korisnika kredita u švicarskim francima dopuštena preinaka tužbe nakon provedenog dokaza financijskim vještačenjem. Tužitelj je, stoga, pouzdajući se u takav zaključak, imao legitimno očekivanje da će nakon provođenja tog dokaza moći uskladiti zahtjev s rezultatima istog. Pri tome, tužitelj nakon podnošenja tužbe (a koju je podnio unutar zastarnog roka u odnosu na restitucijski zahtjev na ime ništetne valutne klauzule) nije imao mogućnosti utjecati na tijek postupka i na okolnost kad će biti određeno i provedeno financijsko vještačenje, točnije hoće li ono biti provedeno prije ili nakon isteka petogodišnjeg roka računajući od pravomoćnosti presude Trgovačkog suda u Zagrebu pod posl. br. P-1401/12. Kada bi se uzelo da je u takvim okolnostima dopuštena preinaka tužbe, ali da se prigovor zastare za preinačeni dio ima računati vezano za dan preinake, to bi po ocjeni ovog suda za posljedicu imalo to da je tužitelju omogućeno pravo na pristup suda, ali da je to pravo iluzorno i nije takvo da tužitelju omogućuje stvarno ostvarenje njegovih prava, što je u protivnosti s člankom 6. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda Vijeća Europe (u daljnjem

tekstu: Konvencija). Ujedno, takvo tumačenje dovelo bi do nezakonitog miješanja u pravo tužitelja na mirno uživanje prava vlasništva, koje je zaštićeno člankom 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju. Naime, "vlasništvo" kako ga tumači Europski sud za ljudskih prava (dalje u tekstu: ESLJP) obuhvaća i potraživanja u odnosu na koja podnositelj zahtjeva može tvrditi da ima barem legitimno očekivanje (koje mora biti konkretnije naravi od same nade) da će biti ostvareno (usp. odluku ESLJP, Gavella protiv Hrvatske, Zahtjev br. 33244/02)), pa u tom smislu valja sagledati i tužiteljevo potraživanje u ovom predmetu. Naime, ako bi se uzelo da se za tužbe preinačene po provedenom vještačenju nakon 13. lipnja 2019. odnosno 14. lipnja 2023. nastupa zastara potraživanja, to bi moglo dovesti do situacije u kojoj bi tužitelji mogli izgubiti svoje pravo na isplatu zbog mogućeg odugovlačenja suda, to jest, zbog razloga koji su izvan njihove kontrole. Takva bi situacija ozbiljno ugrozila načelo pravne sigurnosti i bila bi suprotna načelu vladavine prava (usp. odluku ESLJP, Vrbica protiv Hrvatske, Zahtjev br. 32540/05). Isto tako, takvim postupanjem tužitelj bi bio u neravnopravnom položaju u odnosu na tužitelje u usporedivim predmetima u kojima je vještačenje provedeno prije isteka petogodišnjeg roka računajući od pravomoćnosti presude Trgovačkog suda u Zagrebu pod posl. br. P-1401/12. Stoga, u svjetlu navedenih odredaba Konvencije, sud ocjenjuje da je podnošenjem tužbe prekinut tijek zastare u pogledu cjelokupnog tužiteljevog potraživanja

33. Zaključno treba reći i da sklapanjem Aneksa Ugovoru nije otklonjena posljedica ništetnosti odredbe o valutnoj klauzuli i kamatnoj stopi promjenjivoj o odluci banke Ugovora o kreditu. Naime, ZIDZPK, na temelju kojeg propisa je i zaključen Aneks Ugovoru, odredio je izračun novog iznosa kreditne obveze potrošača koja se u bitnom sastojala u tome da se od početka kredita izradi preračun iz valute CHF u valutu eura kako bi se dobila nova glavnica kredita na dan 30. rujna 2015. u eura i po kojoj će se vršiti otplata kredita prema novoj osnovi- Dodatku ugovoru o kreditu. Način izračuna konverzije propisan je člankom 19.c ZIDZPK, a sastojao se u tome da su se uplate potrošača po stvarnom kreditu uspoređivale sa uvjetima simuliranog kredita u valuti eura, stvarnim uplatama se zatvarao taj simulirani kredit i na taj način se izradilo stanje kredita na dan 30. rujna 2015. Navedenom usporedbom potrošači su imali manjak ili višak plaćenih sredstava, a te im je na temelju tog stanja ponuđena mogućnost sklapanja dodatka ugovora o kreditu za daljnju otplatu kredita (čl. 19.e st. 1. ZID ZPK). Dakle, cilj ZIDZPK bio je izjednačiti korisnike kredita u CHF sa korisnicima kredita u valuti eura. Tužitelj se, međutim, nije odrekao svog potraživanja niti prava na potpuno obeštećenje, a što je u konačnici propisano i odredbom članka 41. Zakona o zaštiti potrošača. Potrošač se ne može odreći svojih prava niti mu se ista mogu ograničiti. Sukladno pravnom shvaćanju iz presude Suda EU C-452/18 (Ibercaja Banco) odricanje potrošača od zaštite koju mu pruža Direktiva 93/13 može biti samo ukoliko to potrošač želi i izričito iskaže (slobodno i informirano). U osnovi se može reći da je cilj ZIDZPK bio prvenstveno gospodarske prirode, a to je da se olakša otplata kredita potrošačima i da ih se dovede u situaciju da od 30. rujna 2015. otplaćuju kredite na način kako ih otplaćuju potrošači koji su ugovorili kredite s valutnom klauzulom u eura. Na to ukazuje činjenica da ZID ZPK nije do 30. rujna 2015. ispravljao odredbu o kamatnoj stopi niti je propisana posebna metodologija obračuna kamata u konverziji, a niti je kredit sveden na kredit u kunama bez valute CHF. Dakle, primjenom citiranog propisa nije se za potrošača utvrđivao pojedinačni iznos za koji je potrošač bio oštećen po nepoštenim ugovornim odredbama, niti su utvrđivani iznosi koje je trgovac neosnovano stekao.

34. Vrhovni sud Republike Hrvatske u obrazloženju svoje odluke Gos 1/2019 navodi da je cilj navedenog propisa bilo otklanjanje nepoštene poslovne prakse kreditnih institucija i otklanjanje dužničke krize. Dakle, po ocjeni ovoga suda konverzija ima samo učinak promjene valute kredita, a ne i saniranja nevaljane odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi odnosno ne i obeštećenje potrošača. Vrhovni sud Republike Hrvatske u oglednom postupku broj Gos 1/2019 dana 04. ožujka 2020. donio je odluku da "Sporazum o konverziji sklopljen na osnovi Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (N.N. 102/15) ima pravne učinke i valjan je u slučaju kada su ništetne odedbe osnovnog ugovora o kreditu o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli."

35. Ustavni sud Republike Hrvatske ZIDZPK ocijenio je usklađenim sa Ustavom Republike Hrvatske, te rješenjem broj U-I-3685/20'15 i dr. od 04. travnja 2017. nije prihvatio prijedlog za ocjenu suglasnosti s Ustavom tog Zakona. U svojoj odluci Ustavni sud navodi da pored formalne i materijalne ustavnosti ZID ZPK ima legitiman cilj koji se ogleda u povećanju socijalne zaštite, sprječavanju nastavljanja nepoštene poslovne prakse kreditnih institucija i sprječavanju produbljivanja dužničke krize, te da je navedena mjera (konverzija) razmjerna legitimnom cilju koji se htio postići jer su propisane mjere bile prikladne i nužne te nije postojala druga manje tegobna ili ograničavajuća mjera, a niti je njome nametnut prekomjeren teret kreditnim institucijama.

36. Vrhovni sud Republike Hrvatske u oglednom postupku nije eksplicitno dao odgovor na pitanje obeštećenja potrošača po provedenoj konverziji. Iako se ukazuje u citiranoj odluci na to presuda Dunai ne bi bila primjenjiva iz razloga što je konverzija u Republici Hrvatskoj bila dobrovoljna, u citiranoj je presudi sud zauzeo shvaćanje o utjecaju zakonodavne intervencije na prava potrošača temeljem Direktive 93/13 na način da ona ne ukida pravo na obeštećenje potrošača i da ne može ukinuti pravo potrošača na povrat koristi koju je trgovac stekao na temelju nepoštenog ugovora odnosno nepoštenih ugovornih odredbi, a da pravo na potpuno obeštećenje nema posebnog utjecaja na karakter intervencije, da li je bila izravna ili dobrovoljna. Kako je već ranije navedeno, iz presude C-452/18 Ibercaja Banco proizlazi bi da se potrošač kod dobrovoljnog sporazuma zaštite iz Direktive 93/13 pa i prava na potpuno obeštećenje može odreći samo izričito, slobodno i informirano. U konkretnom slučaju takvog odreknuća nema.

37. Može se reći da temeljem Direktive 93/13 i citiranih presuda Dunai i Ibercaja Banco, proizlazi da neovisno o tome na koji način nacionalni sud cijeni na temelju zakonske intervencije sklopljene dodatke ugovora, da li kao izravnu intervenciju ili volju stranaka, oni ne smiju i ne mogu umanjiti zaštitu koju jamči Direktiva 93/13 na način da ne smiju onemogućiti povrat koristi koju je trgovac neosnovano stekao, a pogotovo ne protivno volji potrošača ako se takve zaštite i obeštećenja nije odrekao. Treba spomenuti i to da se Vrhovni sud Republike Hrvatske u odluci Rev-2868/2018 od 12. veljače 2019. izjasnio da bez obzira na sklapanje dodatka ugovora o kreditu tužitelji imaju pravni interes i ovlašteni su tražiti ništetnost pojedinih ugovornih odredbi kako bi na temelju toga mogli ostvariti neka eventualna prava koja im pripadaju. Konverzija kredita s valutnom klauzulom u CHF u kredit s valutnom klauzulom u eura-ima sklapanjem aneksa ugovora o kreditu izvršena je temeljem ZIDZOPK-a, a radi se o aktu kojim se temeljem zakona nalaže bankama izmjena odredbi iz osnovnog ugovora te eventualno do danas sklopljenih dodataka i to valuta kredita, kamatna stopa i iznos

preostale neotplaćene glavnice kredita, te postiže sporazum iz članka 19. c točka 6. ZIDZOPK-a na način kako to nalaže zakon. Po ocjeni ovog suda tzv. konverzija, odnosno potpisivanje aneksa ugovora o kreditu između stranaka nije od značaja za ovdje postavljeni tužbeni zahtjev budući da se niti odredbama ZIDZOPK-a, a niti navedenim aneksima, izrijeком ne spominje način rješavanja ugovornih odredbi kojima se u ugovorima o kreditima s valutom u CHF ugovarala promjenjiva kamatna stopa, kao što se ne spominje niti na koji način bi se trebala riješiti eventualna ništetnost tih odredbi koje se tiču promjenjive kamatne stope, a koja ništetnost je nastupila zbog činjenice da su banke bez prethodnog pregovaranja s korisnicima kredita same, tj. nepošteno, ugovarale s valutnom klauzulom u CHF i kamatnom stopom promjenjivom po jednostranoj odluci bake. Glavni motiv i svrha navedenog zakona bila je da se položaj korisnika kredita u valuti CHF, kao potrošača, izjednači s položajem u kojem bi bili da su koristili kredit denominiran u valuti eura-u. Aneksima ugovora o kreditu uređuje se pitanje određivanja kamatne stope nakon sklapanja istih, odnosno njima se ne rješava pitanje preplaćenih kamata u kreditima u valuti CHF kroz ovdje utuženi period, a do koje preplate je došlo zbog nepoštenog postupanja banaka, koje je utvrđeno ništetnim.

38. Upućuje se i na stajalište Vrhovnog suda Republike Hrvatske u odluci Rev-1096/2022 od 8. studenog 2022. godine prema kojem se sklapanjem dodatka ugovoru kojim je izvršena konverzija kredita sukladno ZID ZPK/15 ne gubi pravo na potraživanja preplaćenih iznosa temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi osnovnog ugovora o kreditu te korisnik kredita zadržava pravo potraživati eventualnu razliku preplaćenih iznosa temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi Osnovnog ugovora o kreditu, ako takva razlika postoji. Naime, korisnici kredita ne mogu kumulirati pretplatu koja im je priznata konverzijom i onu koja im proizlazi iz nepoštenih i ništetnih odredbi osnovnog ugovora o kreditu do dana konverzije, nego imaju pravo na razliku ukoliko ona postoji, a što se utvrđuje financijskim vještačenjem.

39. Budući je provedenim financijskim vještačenjem utvrđeno postojanje preplate priznate konverzijom u iznosu od 8.530,23 eura, za taj je iznos, dakle, valjalo umanjiti tužiteljevo potraživanje prema pravilima o uračunavanju ispunjenja iz članka 172. ZOO-a. Kako je navedeni iznos obračunat s danom 30. rujna 2015., isti je valjalo oduzeti od zateznih kamata koje su tekle na iznose koji tužitelju pripadaju po osnovi ništetnih odredbi osnovnog ugovora o kreditu do istog dana (30. rujna 2015.) te od dijela glavnice. Tužitelju stoga pripada iznos od 17.708,88 eura (preplata po valuti i kamati, kao i razlika glavnice budući je ista nastala kao posljedica primjene tečaja različitog od početno ugovorenog) sa zateznim kamatama koje teku od 1. listopada 2015. do isplate,) kako je to navedeno u nalazu i mišljenju vještaka. Za iznos od 8.530,23 eura je tužbeni zahtjev odbijen.

40. Međutim, nije osnovan zahtjev tužitelja radi utvrđenja ništetnosti odredbe sadržane u članku 1. Ugovora o kreditu kojom se banka obvezuje korisniku kredita staviti na raspolaganje iznos u kunama koji odgovara protuvrijednosti od 107.460,00 CHF (stosedamtisućačetristošezdeset CHF) po srednjem tečaju za CHF tečajne liste Banke važeće na dan korištenja kredita. Tom odredbom naveden je iznos kredita koji je odobren tužitelju uz primjenu valutne klauzule u CHF po tečaju važećem na dan korištenja kredita. Budući da je u tijeku ovog postupka nedvojbeno utvrđeno da je tužitelju taj tečaj bio poznat i da je na njega pristao (jer su mu se njegove obveze prikazale upravo s obzirom na taj tečaj), radi se jasnoj, lako razumljivoj i uočljivoj

odredbi, kako gramatički (jezično) tako i sadržajno, pa nije dopušteno ocjenjivati njezinu nepoštenost. Osim toga, tijekom cijelog postupka tužitelj svoj zahtjev radi isplate temelji upravo na razlici između anuiteta kojeg je plaćao prema tečaju važećem na dan plaćanja i tečaja važećeg na dan korištenja kredita, a kojeg je sud i prihvatio, pa bi stoga i u tom smislu bilo proturječno utvrditi ništetnost odredbe koja se veže upravo na tečaj važeći na dan korištenja kredita. Isto vrijedi i za dio odredbe članka 4.1. Ugovora o kreditu koji glasi: "Na kredit u otplati korisnik kredita obvezuje se platiti Banci kamatu po godišnjoj kamatnoj stopi"....", a koja na dan sklapanja ovog Ugovora iznosi 4,35% (slovima: četiri cijelih tridesetpet posto) godišnje." jer se i u tom dijelu radi o jasnoj, lako razumljivoj i uočljivoj odredbi, a tužitelj svoj zahtjev radi isplate temelju upravo na početnoj kamatnoj stopi od 4,35%.

41. Odluka o trošku temelji se na odredbi članka 154. stavak 5. i članka 155. ZPP-a. Naime, prilikom ocjenjivanja uspjeha stranaka u ovom sporu sud je imao u vidu da je tužitelj u pretežitom dijelu uspio sa svojim zahtjevima za utvrđenje ništetosti dijela odredbi Ugovora o kreditu te u pretežitom dijelu sa svojim restitucijskim zahtjevom (nije uspio samo za zahtjevom radi isplate zateznih kamata za razdoblje od dana plaćanja do 30. rujna 2015. te dijela glavnice koji predstavlja dio od 7,53% ukupno utužene glavnice), odnosno tužitelj nije uspio samo u razmjerno neznatnom dijelu svog zahtjeva, a zbog tog dijela nisu nastali posebni troškovi, slijedom čega je sud odlučio da je tuženik tužitelju dužan naknaditi sve potrebne troškove, prema vrijednosti predmeta spora i Tarifi o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika ("Narodne novine" br. 138/23. dalje: Tarifa). Tužitelju je priznat trošak zastupanja po punomoćniku iz reda odvjetnika i to za:

- sastav tužbe 500,00 eura Tbr. 7.1.
- sastav podneska od 8. travna 2025. (obrazloženi podnesak) 500,00 eura Tbr. 8.1
- sastav podneska od 17. listopada 2025. (očitovanje na nalaz i mišljenje vještaka) 500,00 eura Tbr. 8.1
- zastupanje na ročištu 11. ožujka 2025 2025. 500,00 eura Tbr. 9.1.
- zastupanje na ročištu 14. travnja 2025. 500,00 eura Tbr. 9.1.
- zastupanje na ročištu 15. siječnja 2026. 500,00 eura Tbr. 9.1.
- zastupanje na ročištu 13. travnja 2026. 500,00 eura Tbr. 9.1.

sve u svezi Tbr 54. Tarife, pa tužitelju na ime zastupanja po odvjetniku pripada ukupno 3.500,00 eura, što uvećano za PDV iznosi 4.375,00 eura. Uz navedeno priznat mu je trošak sudske pristojbe na presudu u iznosu od 228,28 i predujma za vještačenje od 600,00 eura, sveukupno 5.176,52 eura. Na priznati parnični trošak tužitelju je dosuđena zatezna kamata tekuća od presuđenja do isplate sukladno čl. 151. stavak 3. ZPP-a u visini određenoj čl. 29. st. 2. ZOO-a.

41. Slijedom svega iznijetoga, odlučeno je kao u izreci.

U Opatiji 26. svibnja 2026.

Sutkinja:

Ana Župić

Uputa o pravnom lijeku

Protiv ove presude dopuštena je žalba u roku od 15 dana od dana primitka pisanog otpravka iste. Žalba se podnosi sukladno odredbi članku 106.a stavak 5. ZPP-a. O žalbi odlučuje nadležni županijski sud.

Dostaviti:

1. Tužitelju po punomoćniku
2. Tuženiku po punomoćniku

Broj zapisa: **9-30888-96c02**

Kontrolni broj: **06a63-e91d8-352e1**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Rijeci** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.